

Achtergrondinformatie voor de media

De houtverordening van de Europese Unie (EUTR) 2013

De houtverordening van de Europese Unie (EUTR) maakt deel uit van het [FLEGT-actieplan](#) (actieplan voor wetshandhaving, governance en handel in de bosbouw) om de illegale houtkap wereldwijd een halt toe te roepen.

Onze bossen zijn essentiële natuurlijke hulpbronnen

1,3 miljard van de armste mensen ter wereld zijn gedeeltelijk of volledig afhankelijk van bossen voor hun levensonderhoud. Bossen zijn niet alleen van levensbelang voor deze gemeenschappen, ze dragen ook bij tot de beperking van – en de aanpassing aan – de klimaatverandering, ondersteunen de biodiversiteit en spelen een sleutelrol in de bescherming van het milieu, onder andere door woestijnvorming en erosie tegen te gaan. Bovendien zijn ze economisch waardevol: bossen en hout zijn goed voor minstens 180 miljard EUR per jaar aan inkomsten uit hout, brandhout en niet-houtige bosproducten.¹

Illegale houtkap: wat is het probleem?

De illegale houtkap – het kappen van hout in strijd met de wet of regelgeving in het land *waar het hout is gekapt* – heeft een grote **economische, maatschappelijke en ecologische impact** op een aantal van de meest waardevolle resterende bossen en de miljarden mensen die ervan afhankelijk zijn.

Illegale houtkap leidt tot **inkomstenverlies** (naar schatting 7 miljard EUR per jaar), **ondermijnt** de inspanningen van **marktpartijen die wel hun verantwoordelijkheid nemen**, wordt in verband gebracht met **ontbossing**, een **verlies van biodiversiteit** en de uitstoot van **broeikasgassen** en gaat gepaard met **conflicten** over land en grondstoffen en **verminderde zeggenschap** voor lokale gemeenschappen.

De rol van de Europese Unie (EU)

In 2011 vertegenwoordigde de handel in primaire houtproducten met en binnen de EU 35% van de wereldwijde handel (37,8 miljard EUR). Het is moeilijk in te schatten bij welk percentage van deze handel het ging om illegaal gekapt hout, maar we weten dat de EU een belangrijke exportmarkt is voor die landen waar illegaliteit en slecht bosbeheer de meest zorgwekkende proporties aannemen.

Door op de EU-markt hout en houtproducten toe te laten die mogelijk afkomstig zijn uit illegale bronnen, brengen we de inspanningen in gevaar van houtproducerende landen die de illegale houtkap trachten aan te pakken en bestendigen we in essentie deze praktijk.

Het antwoord van de EU: het FLEGT-actieplan

Illegale houtkap is al lang een probleem, maar pas in de jaren 90 bleek uit onderzoek in landen als Cambodja en Indonesië hoe ernstig het eigenlijk was. De kwestie werd in 1998 voor het eerst intergouvernementeel besproken op het actieprogramma van de G8 op bosgebied.

Om deze kwestie aan te pakken op het niveau van de volledige EU werd in 2003 het [FLEGT-actieplan \(Forest Law Enforcement, Governance and Trade\)](#) aangenomen. Dit plan omvat een aantal maatregelen om illegaal gekapt hout van onze markt te weren, de toevoer van legaal hout te verbeteren en de vraag naar verantwoord geproduceerde houtproducten te stimuleren. De twee sleutelementen van het actieplan zijn de **EU-houtverordening (EUTR, EU Timber Regulation)** en de [Vrijwillige Partnerschapsovereenkomsten \(VPA's, Voluntary Partnership Agreements – bilaterale handelsovereenkomsten met houtexporterende landen die helpen voorkomen dat illegaal gekapt hout op de Europese markt terechtkomt\)](#).

¹ Bron: FAO – Forest resources assessment 2010

De EU-houtverordening: een overzicht

De [EUTR](#) – Verordening (EU) nr. 995/2010 – werd aangenomen op 20 oktober 2010, en treedt op 3 maart 2013 in werking in alle lidstaten van de EU. De verordening verbiedt dat illegaal gekapt hout en producten afgeleid van dergelijk hout op de EU-markt worden gebracht. De verordening maakt een onderscheid tussen twee soorten (ver)kopers van hout en houtproducten: marktdeelnemers en handelaren. Ieder heeft zijn specifieke verplichtingen.

Voor wie is de verordening bedoeld?

Marktdeelnemers worden in de verordening gedefinieerd als zij die hout of houtproducten voor het eerst op de EU-markt brengen. Zij zijn verplicht om zich te houden aan een stelsel van „zorgvuldigheidseisen” (EN: „due diligence”), een soort van risicobeheersysteem. Handelaren worden in de verordening gedefinieerd als zij die hout of houtproducten kopen of verkopen die al op de interne markt zijn gebracht. Zij zijn verplicht om informatie bij te houden over hun leveranciers en klanten, zodat de houtproducten indien nodig eenvoudig getraceerd kunnen worden.

Op welke producten is dit van toepassing?

De verordening is van toepassing op hout en houtproducten die zowel geproduceerd worden in de EU zelf, als in de EU worden geïmporteerd. De verordening geldt voor een groot aantal houtsoorten en houtproducten, maar niet voor allemaal. Een volledige lijst van de producten die onder deze wetgeving vallen, vindt u in de bijlage bij de houtverordening.

Secundaire wetgeving

De EU-houtverordening wordt aangevuld met twee bijkomende wetten, die specifieke aspecten van de verordening verduidelijken:

1. Verordening inzake de procedures voor de erkenning en de intrekking van de erkenning van toezichthoudende organisaties: [Gedelegeerde Verordening](#) (EU) nr. 363/2012
2. Verordening om te garanderen dat de EU-houtverordening overal op dezelfde wijze wordt toegepast: [Uitvoeringsverordening](#) (EU) nr. 607/2012

Vrijwillige Partnerschapsovereenkomsten (VPA's, Voluntary Partnership Agreements): een overzicht

Vrijwillige Partnerschapsovereenkomsten (VPA's) zijn bilaterale overeenkomsten met houtproducerende landen. Aan de hand van deze overeenkomsten zal de EU niet alleen kunnen voldoen aan de vraag naar legaal gekapt hout, maar kan ze ook technische assistentie en hulp bij capaciteitsopbouw bieden aan de overheid, de privésector en het maatschappelijke middenveld van het betrokken land. Voor landen die een operationele VAP hebben gesloten met de EU, geldt dat ze enkel hout en houtproducten met een FLEGT-licentie op de EU-markt mogen brengen. Van deze producten wordt geacht dat ze voldoen aan de EUTR.

In oktober 2012 hadden Ghana, de Republiek Congo, Kameroen, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Liberia een VPA ondertekend. De VPA met Indonesië wordt ondertekend in 2013. Daarnaast zijn er ook volop onderhandelingen aan de gang met de Democratische Republiek Congo, Gabon, Maleisië en Vietnam, en werden er onderhandelingen gestart met Guyana, Honduras en Laos.